

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัย กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 179 แห่ง รวม 2,498 คน
จำแนกเป็น

- 1.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 179 คน
- 1.1.2 ครู จำนวน 2,319 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ สุ่มจากประชากร โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) คือ แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา และกำหนดให้มีในทุกอำเภอ แบ่งชั้นจำแนกตามสถานภาพ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง 322 คน แล้วเทียบสัดส่วน จำแนกตามสถานภาพ และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก มีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

- 1.2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา
- 1.2.2 แบ่งชั้นจำแนกตามสถานภาพ
- 1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง

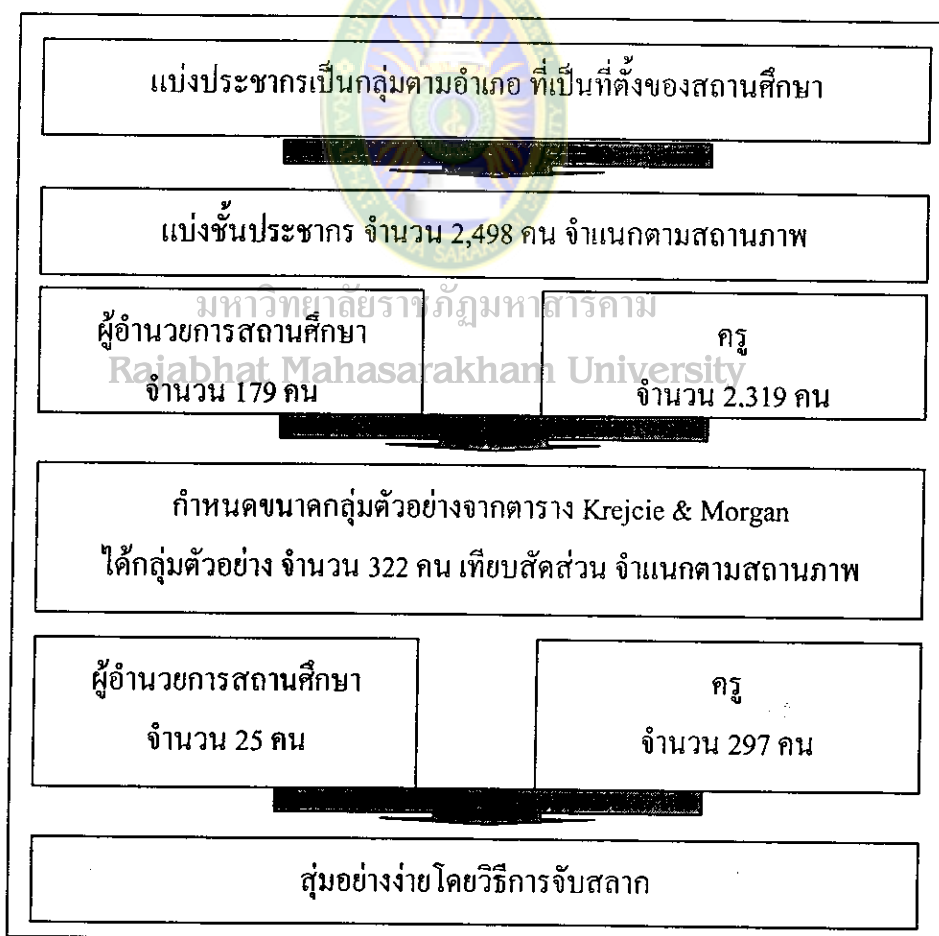
จำนวน 322 คน

1.2.4 เทียบสัดส่วนจำแนกตามสถานภาพ เพื่อให้ครอบคลุมประชากรในทุกกลุ่ม
จำแนกเป็น

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 25 คน
- 2) ครู จำนวน 297 คน

1.2.3 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก จากสมาชิก
ภายในกลุ่มนั้นๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

ทั้งนี้ ปรากฏรายละเอียดตามแผนภูมิที่ 4 และตารางที่ 2 ต่อไปนี้ คือ

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอ ตามสถานภาพ

อำเภอ	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ (คน)			
	ผู้อำนวยการสถานศึกษา		ครู	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองหนองคาย	63	8	955	123
ท่าบ่อ	39	5	636	82
ศรีเชียงใหม่	26	4	252	32
สังคม	23	3	158	20
สระใคร	18	3	216	27
โพธิ์ตาก	10	2	102	13
รวม	179	25	2,319	297

Rajabhat Mahasarakham University

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามระดับการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามระดับการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72 - 73) แยกประเด็นข้อคำถามตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5 ด้าน (กรมวิชาการ. 2545 : 16 - 21) ได้แก่ ด้านการนำหรือสำรวจความต้องการ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล และด้านการสรุปและนำไปประยุกต์ใช้

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
แนวทาง เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งมีลักษณะ
เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end)

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัย ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนดำเนินการ
ดังนี้ คือ

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบในการสร้าง
เครื่องมือ

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า และกำหนด
โครงสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุม ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5 ขั้นตอน

2.2.3 สร้างเครื่องมือตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด ครอบคลุมกรอบแนวคิด
และขอบเขตการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสม
ด้านสถิติ และภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ คือ

1) อาจารย์อำพล ใจขาน ศษ.ม. (ประชากรศึกษา) ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้าน โครงสร้าง รูปแบบ
และความตรงเชิงเนื้อหา

2) อาจารย์ประภาพร บุญพาทเกิด ศษ.ม. (ภาษาไทย) ครู โรงเรียนบ้านป่าสัก
อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนด้านการใช้
ภาษา

3) อาจารย์วารุณี เลี้ยววิวัฒน์ชัย ศษ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา)
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องทางด้านสถิติ

2.2.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว ไปทดลองใช้
(Try out) กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย
เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหา
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation)

แล้วเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้จำนวน 31 ข้อ แล้วจึงหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น 0.92

2.2.6 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

3.1 การจัดส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผู้วิจัย ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยัง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ในการขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย โดยผู้วิจัย นำส่งด้วยตนเอง

3.2 การจัดเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผู้วิจัย ติดต่อขอรับคืนจากสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยคืน จำนวน 322 ชุด เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และดำเนินการ ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2

4.2.1 ระดับการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบตามเกณฑ์เพื่อแปลผล ทั้งโดยรวมและรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ มากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ มาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ น้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.2.2 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ค่า t (t -test) แบบ Independent ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะ แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end) มาสังเคราะห์ เพื่อจัดกลุ่มความสำคัญ หากร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.1.1 ร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) หรือ (\bar{x})

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ (S.D.)

5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ
(Item - Total Correlation)

5.2.2 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.3.1 ค่า t (t -test) แบบ Independent